ם א מיי׳ פ״ט מהלכות מאכלות אסורות הל׳

יב סמג לאוין קמא טוש"ע י"ד סי" ל סעיף א:

םא ב מיי פ"ו מהלי מ"א הלכה ו ועי

בהשגות ובמ"מ סמג לאויו

בב ג מייי שם הלי וז:

רבינו גרשום (המשך)

היינו דאמר ר' נראין דברי

ר׳ יהודה בהא. כלומר בשלא ניער בתחילה אלא לבסוף (כלומר) דבלע ופלט לבסוף נסחט ממנו

נסחט ממנו אסור דקסבר

אפשר למוחטו אמור ודררי

אפשר לסווזטו אסור דובור חכמים בשניער מתחלה ועד סוף דלא בלע ולפיכך

צריך שיתן טעם החלב שנפל על החתיכה אחת

בכל החתיכות ואם לא נתן טעם בכל החתיכות לא אמרינן חתיכה עצמה נעשית נבילה דלא הוה

להז פנאי לבלוע איסורא

לסוחטו דברי הכל אסור

כלומר דרבנז סבירא להו

דאסור רבנן מאן דכר

שמייהו לענין אפשר לסוחטו כיון דרבנן כר׳ יהודה סבירא להו לענין

. אפשר לסוחטו דאסור

אלא לבסוף ולא נראין דברי ר' יהודה בשניער

בלעה החתיכה ולא נעשית

כחחיכה של וכילה וה"ה

סוחטו אלא ודאי באפשר!

יב..... לסוחטו פליגי לפיכך אמר

בפני עצמו:

אפשו לטוחטו ואס ל)ודלא מיירי במין ומי אלא באפשר לסוח נימא נראין דברי

מסורת הש"ם

ל) [לעיל ק. וש"נ],
5) [סוכה לו: וש"נ],
ג) [פי" הדד של בהמה

ערודן, ד) פסחים עד:

ו) ועירובין מו:], ז) [השגת

מוס׳ ע"ו ממלא לעיל לו.

כב., ה) [נדה כד:],

נראין דברי ר' יהודה ואין נראין מבעיא דיה. מימה לימא דכ״ע מין במינו לא בטיל וה"ק נראין דברי ר' יהודה לחכמים בשלא ניער בתחלה אלא בסוף שחכמים לא נחלקו עליו אלא כשניער מתחלה ועד סוף דכי האי גוונא משני לעיל בפרק קמא (דף

יב.) גבי אבדו לו גדייו ותרנגוליו ובפרק המוכר את הספינה (ב"ב דף עט.) גבי בור ושובך ובכמה דוכתין ויש לומר דלא קאמר אלא היכא דלא אפשר ליה למימר בענין אחרים: הלב קורעו ומוציא את דמו לא

קרעו אינו עובר עליו. פירש בהונטרס במס' כריתות (דף כב.) מוקי לה בלב עוף דאין בדמו כזית אבל בבהמה חייב כרת אם לא קרעו לאחר בשולו ואי אפשר לומר כן דבהדיא אמרינן בהקומן רבה (מנחות דף כא.) דדם שבשלו אינו עובר עליו אם אכלו והא דמוקי לה בפ׳ דם שחיטה וכריתות דף כב.) בלב עוף משום דבכל ענין קתני מתניתין דאינו עובר עליו בין חי בין מבושל ומה שפירש בקונטרס דבשר הלב אינו נאסר שהלב חלק הוא ואינו בולע דהכי אמרינן בפסחים (דף עד:) שאני לב דשיע אומר ר״ת דאין לסמוך על זה לעשות מעשה דדחייה בעלמח הוא בפ' כילד לולין (פסחים דף עד:) דהוה בעי למיפשט מיניה דאמרינן כבולעו כך פולטו מדקתני קורעו לאחר בשולו ודחי שאני לב דשיע אבל למאי דמסיק דכבולעו כך פולטו תו לא אמרי' דשיע ולא בלע וקורעו לאחר בשולו היינו לאחר ללייתו דשייך ביה כבולעו כך פולטו שהדם נופל לחוץ אבל בקדרה אסור ולא אמרינן דשיע ולא בלע:

אינו

חלבו לא קרעו אינו עובר עליו סיהלב קורעו

מכלל דר' יהודה סבר כי ניער מתחלה ועד סוף וכסה מתחלה ועד סוף אסור אמאי הא לא בלע כלל אימא לא גיער יפה יפה ולא כסה יפה יפה אמר מר ודברי חכמים כשניער וכסה מאי ניער ומאי כסה אילימא ניער בסוף ולא ניער בתחלה וכסה בסוף ולא כסה בתחלה האמרת נראין דברי ר' יהודה בהא אלא ניער מתחלה ועד סוף וכסה מתחלה ועד סוף מכלל דרבנו סברי ניער בסוף ולא ניער בתחלה כסה בסוף ולא כסה בתחלה מותר אלמא קסברי אפשר לסוחטו מותר א"ל רב אחא מדיפתי לרבינא ממאי דבאפשר לסוחמו פליגי דלמא אפשר לסוחטו דברי הכל אסור והכא במין במינו קא מיפלגי ורבי יהודה למעמיה ידאמר מין במינו לא בטיל ורבנן לטעמייהו דאמרי מין במינו בטיל האי מאי אי אמרת בשלמא דרבנז במיז במינו הכא כרבי יהודה סבירא להו ובאפשר לסוחטו פליגי היינו דקאמר רבי נראין דברי רבי יהודה בהא ודברי חכמים בהא אלא אי אמרת אפשר לסוחטו דברי הכל אסור והכא במין במינו קמיפלגי האי

ופרכינן מכלל דר' יהודה סבר כי ניער כו'. נמי אסירי דמדקאמר רואה אני דברי ר' יהודה בשלא ניער בתחלה אבל איני רואה את מה שהוא אוסר אף בשניער מכלל דאיהו אף בשניער אסר מדלא קתני אמר רבי לא אמר ר' יהודה אלא בשלא ניער: הא לא בלעה. חמיכה

ראשונה יותר מן האחרונה ובטיפה הזאת אין שיעור לאסור את כולן: שמא לא ניער מחלה יפה. ובלעה ואח"כ פלטה כשניער בסוף ובהא גזירה לא סבר לה רבי כוותיה אבל בדאפשר לסוחטו אסור ובמין במינו לא בטיל סבר לה כוותיה: אמר מר ודברי **חכמים.** המתירין את הכל נראין לרבי כשניער אבל בשלא ניער לא נראה לו מכלל דהם מתירין אף בשלא ניער: ומחי ניער. דקחמר רבי: חילימח ניער בסוף ולח בחחלה. דחע"ג דקבלה את הטעם קאמר רבי דרואה הוא את דברי המתירין הואיל וניער בסוף וחזר ונסחט דקסבר אפשר לסוחטו מותר האמרת נראין דברי ר' יהודה בהא: ניער מתחלה ועד סוף. ראה את דברי המתירין בזו דכיון דפשט מתחלה הטעם בכולה קדרה ואין בה כדי לאסור את כולה מותר ולא ראה דברי ר' יהודה החושש שמא לא ניער יפה יפה: מכלל דרבנן סברי כו'. מדקאמר רואה אני את דבריהם בשניער בתחלה ואין אני רואה את דבריהם מה שהתירו בשלא ניער מתחלה והן מתירין אותו (4) בניעור שבסוף ומשום סחיטה מכלל דהסברי אפשר לסוחטו מותר: וממאי דבאפשר למוחטו פליגי. והאי עד שתתן דקאמרי רבנן אטיפה קאי ושרי אף החתיכה דילמא חתיכה קמייתא ודאי אסירא

ומוציא את דמו לא קרעו אינו עובר עליו: 🕰 ואסיפא דמילתיה דרבי יהודה דאסר

נראין דברי ר' יהודה ואין נראין מבעי ליהי ותו לא מידי: בותני׳ מאהכחל קורעו ומוציא את

לסוחסו פליגי לפיכן אמו נראין דברי ר' יהודה בהא ודברי חכמים בהא: הכחל קורעו ומוציא את חלבו. כלומר לענין בישול

א) ז"ל אפי" ניער בסוף ולא בתחלה או כיסה בסוף ולא כיסה בתחלה אף דכבר בלע מותר כיון דלבסוף ב) נראה דל"ל ולא וכר. כ) מנדי הברי מיירי אלא במין במינו ולא באפשר לסוחטו.

ביה אמר רבא וכן בחום׳ פסחים ל. ד״ה אמר], ה) [וע"ע תוס' ב"מ נד. ד"ה מכלל ותוס' נדה נג. ד"ה שאף],

הנהות הב"ח

(h) רש"י ד"ה מכלל וכו" מתירין אותו בשניער בסוף ומשוס: (נ) ד"ה בסוף ומשום: (ב) ד"ה וממאי וכוי אלא שבסוף י זכו מכו שב חזרה ופלטה:

מוסף רש"י

ותו לא מידי. אין לדון אחר דנר זה (טובה לו:) לאו להשיב על כך (יבמות לט. וקדושין כא:) מו ליכא לאקשויי מידי (ערובין קג:) אין להקשות על דבר זה (ע"ז כג. סד.) ליכא לשנוי (סנהדרין סב.) להקניט בדבר זה (שם סו:).

רבינו נרשום

מכלל דר' יהודה סבר אפי ניער מתחילה כו'. כלומר מדאמר ר' נראין דברי ר' יהודה בהא מכלל דר' יהודה מחמיר טפי ואפי׳ ניער כו׳ מכלל דרבגן סברי אפי׳ ניער בסוף דפלט (f ואפי׳ כמה רמוף ולא כיסה בסוף ולא כיסה בתחלה מותר כיוז דלבסוף לסוחטו מותר: אכשו לשווטר בוותו. ורבי יהודה לטעמי' מין במינו לא בטיל. כלומר לפי׳ חתיכה עצמה נעשית נבלה ואוסרת כל החתיכות כולן לא צריך ליתן טעם כל החתיכות כולן . אלא באותה חתיכה והיא אוסרת חתיכות אחרות ורבנן לטעמייהו דאמרי מין במינו בטל לפי׳ לא יהא אסור עד שיתן טעם בחתיכות כולן: האי מאי אי אמרת בשלמא רבנן דהכא במין ומינו כר׳ יהודה סבירא להו יבאפשר לסוחטו פליגי

את השאר אפילו הן אלף מפני שהן מינה פליגי רבנן ואמרי לעולם אין חתיכה זו אוסרת את השאר עד שיהא בחתיכה כדי לחת טעם בכולן דמין במינו ומי בטיל ורבי הכי קאמר רואה אני את דברי רבי יהודה לאסור אף בשאר החתיכות בשלא ניער בתחלה וקבלה טעם האיסור ונעשת איסור אלא (ב) בסוף וחזרה ופלטה באחרות ומין במינו לא בטיל ואין אני רואה דבריו בשניער בתחלה דהא לא נעשת איסור ולשמא לא ניער יפה לא חיישינן ורואה אני את דברי המתירין כשניער בתחלה כדפרישית דלא נעשת איסור ולשמא לא ניער לא חיישינן ואין אני רואה היתר אפילו באחרות בשלא ניער בתחלה אלא בסוף דנעשת איסור מתחלה ואוסרת בסוף את חברותיה במשהו דמין במינו לא בטיל: האי מאי אי אמרת בשלמא במינו. כולם מודים דלא בטיל ובחתיכה קמייתא שרו רבנן משום דאפשר לסוחטו מותר ועד שתתן דקתני אטיפה קאי: היינו. דשייך למימר נראין דברי חכמים המתירין בשניער בתחלה דלא בלעה: אנא אי אמרם אפשר לסוחטו לרבנן נמי אסור. והאי דקשרו רבנן בין שניער בתחלה ובין שלא ניער בתחלה אשארא הוא דקשרו ומשום דמין במינו בטל ועד שתתן דקתני אחתיכה קאי היכי מלי רבי למיתני נראין דברי חכמים בשניער והא רבנן נמי אסרי לה לחתיכה דאית להו גזרה שמא לא ניער יפה יפה ורבי מדתלי טעמא דהיתרא בשניער מכלל דשרי אף בקמייתא משום דלא בלעה ואין נראין לו בה לא דברי רבי יהודה האוסר בכולן ולא דברי חכמים המתירין באחרות ואוסרין מיהא בראשונה ואם בא רבי להשמיענו דמין במינו לא בטיל ועוד דלא חיישינן לשמא לא ניער יפה הכי איבעי ליה למיחני נראין דברי רבי יהודה שאוסר בכולן בשלא ניער בתחלה אלא ניער בסוף דכיון שקבלה הטעם ונאסרה אוסרת חברותיה בכל שהוא דמין במינו לא בטיל ואין נראין דבריו כשניער דאיהו חושש לשמא לא ניער יפה ואוסרת כולן דכיון דניער לא חיישינן להכי ואף הראשונה מותרת ומדקאמר נראין דברי חכמים מכלל דרבנן בקמייתא נמי שרו ועד שתתן אטיפה קאי וקסברי אפשר לסוחטו מותר ולא נעשית החתיכה נבלה: **וחו לא מידי.** אין לשנות את הסוגיא. והשתא דקם ליה רבי בשיטתיה דר' יהודה דאפשר לסוחטו אסור ורב ורבי יוחנן ורבי חנינא נתי כוותיה סברי [קת] אע"ג דאיפליגו עלייהו שמואל ור"ל נשטן הא אמרינן שמואל באיסורי במקום רב ליתאי וכן לגבי רבי יותנן ליתאי ועבדינן ייכרבי יהודה בין בטיפת חלב שנפל על החתיכה ולא ניער ויש בה כדי ליתן טעם באותה חתיכה ובין בחלב הדבוק בחתיכת בשר ויש בו ליתן טעם בה ואפילו אין בו כזית דהוי חלי שיעור אסור מן התורה והחתיכה עלמה נעשית נבלה ואין מועילין שאר החתיכות לבטלה דכולן נאסרות ואפילו הן אלף דבהא נמי קיימא לן כרבי יהודה דמין במינו לא בטיל דהא קם ליה רבי בשיטמיה ורב ושמואל נמי בשיטמיה קיימי דרב ושמואל דאמרי תרווייהו [ע"ו עג:] כל איסורין שבתורה במינו במשהו ותניא כותייהו במסכת עבודה זרה (שם) ואע"ג דאיפלוג עלייהו רבי יוחנן ור"ל החם וחניא נמי כווחייהו שמעיקן לאביי ורבא דבתראי הוו דקמו כרב ושמואל דאיחמר חלא לגו חמרא כו׳ במסכת עבודה זרה (דף מו) ובפסחים (דף ל.) נמי פסק רבא הלכתא כרב דמין במינו במשהו דאמר רבא הלכתא חמץ בזמנו בין במינו בין שלא במינו במשהו ומפרשינן טעמא במינו במשהו רב לטעמיה דאמר כל איסורין שבחורה במינו במשהו ובשלא במינו גזר רב בחמך אטו מינו משום דלא בדילי אינשי מיניה ואתו לזלזולי ביה שמע מינה בתרוייהו הלכה כר' יהודה בין באפשר לסוחטו אסור וכולה נעשית נבלה בין במין במינו לא בטיל אבל אם יש ברוטב לבדו יותר מששים בכל החתיכה שקבלה את הטעם הרוטב מבטלה ומשליכה וכולן מותרות דבהא אפיי רבי יהודה מודי דכל מין ומינו ודבר אחר סלק את מינו כמי שאינו ושאינו מינו רבה עליו ומבטלו. ואית ספרים דמתניא בהו איפכא אמר רבי נראין דברי רבי יהודה בשניער וכסה כו' ולא אפשר לאוקמא דא"כ כולהו מודו בקמייתא דאסירא דכיון דמוקי פלוגתייהו נמי בשלא ניער כלל א"כ על כרחך לרבנן נמי קמייתא אסורה דהא בלע ולא פלט ואין כאן מחלוקת אלא באחרונות ולא איירי באפשר לסוחטו מידי הילכך לא גרסינן לה: בתבר' לא קרעו אינו עובר. על אכילתו ללקות ולא על בשולו דלאו חלב מקרי. ובגמרא נע"בן מפרש אי איכא מיהא איסורא דרבנן או לא: הלב קורעו ומוליא את דמו לא קרעו אינו עובר עליו. להיות בכרת ובמס׳ כריתות (דף כב.) מוקים לה בלב עוף שאין בדמו כזית אבל בבהמה חייב כרת אם לא קרעו לאחר בשולו אבל בשרו אינו נאסר שהלב חלק הוא ואינו בולע והכי נמי אמרינן בפסחים (דף עד:) שאני לב דשיע: גב"